Î íåêîòîðûõ èñòîðè÷åñêèõ àëìàçàõ è áðèëëèàíòàõ

Â íàñòîÿùåå âðåìÿ èçâåñòíî äîâîëüíî áîëüøîå êîëè÷åñòâî óíèêàëüíûõ àëìàçîâ è áðèëëèàíòîâ. Â Áðèòàíñêîì ìóçåå â Ëîíäîíå õð
«Êóëëèíàí» áûë íàéäåí 27 ÿíâàðÿ 1905 ã. íà îäíîì èç êðóïíåéøèõ â ìèðå ðóäíèêîâ — ðóäíèêå Ïðåìüåð â ðàéîíå Ïðåòîðèè â Þ
100X X 65 X 50 ìì. Ñòîèìîñòü äèàìàçà ðàçëè÷íûìè ñïåöèàëèñòàìè áûëà îïðåäåëåíà â 7,5 ìëðä. äîëë. Â 1907 ã. «Êóëëèíàí» áûë ïîäâ
âîëëàíäñêîé ôèðìå «Àøåð», êîòîðàÿ ïðîèçâåëà îãðàíêó äëìàçà «Ýêñöåëüñèîð» (971,5 êàðàòà) è äóõãèõ êðóïíûõ äëìàçîâ. Íåñêîëü
êðóïíûõ êóñêîâ, èç êîòîðûõ èçãîòîâëëè 9 êðóïíûõ áðèëëèàíòîâ, 96 ìåëêèõ è îäèí êóñîê â 9,5 êàðàòà îñòàëñÿ íåîáðàáîòàííûì. Îá
Àëìàç «Ìðëîâ» áûë íàéäåí â íà÷àëå XVII â. Ìåñòî, ãäå áûë íàéäåí êàìåíü, íå èçâåñòíî, íî ïðåäïîëàãàþò, ÷òî î áûë íàéäåí íà áîãàòûõ
ëèøü îñêîëêîê áîëåå êðóïíîãî äëìàçà. Ïî óêàçàíèþ Øàõ-Äæåõàíà äëìàç áûë îãðàíåí äëìàçíèêîì Ãîðòåíçèÿ Áîðãàèñ Âåíäöèàíñêèì â âè
âåëèêîëåïíûé, ðåäêîé ÷èñòîòû áðèëëèàíò, êàê ãëàñèò ëåãåíäà, ñëóæèë ãëàçîì èíäèéñêîìó èäîëó â îäíîì èç êàïèù (êóëüòîâûõ ñîî
åãî òðîí è íîñèë íàçâàíèå «Äåðèàíóð» («Ìîðå ñâåòà»). Çàòåì äëìàç áûë âûêðàäåí è ïîïàë ê àðìÿíèíó Ãðèãîðèþ Ñàõðàñó, êîòîðûé â
æåíû, ïðèäâîðíîìó þâåëèðó Èâàíó Ëàçàðåâó, êîòîðûé â ñâîþ î÷åðåäü â 1773 ã. ïðîäàë åãî ãðàôó Îðëîâó çà 400 000 ðóá. Â ýòîì æ
ðîññèéñêîãî äåðæàâíîãî ñêèïåòðà. «Îðëîâ» — áðèëëèàíò ðåãêîé ÷èñòîòû ñ êåãêèì ãîëóáîâàòî-çåëåíîâàòûì îòòåíêîì, ñ íåñ
— 22, øèðèíà — 31—32, äëèíà — 35. Âíåøíÿÿ ôîðìà íåïðàâèëüíàÿ, òàê êàê ïðè îãðàíêå, ïî-âèäèìîìó, ñò
÷åòûðå ÿðóñà èëè çîíû, ïîêðûòûå ñâåðõó ïëîñêîé ðîçåòêîé. Áðèëëèàíò ððàíèòñÿ â Äëìàçíîì ôîíäå ÑÑÑÐ. Áðèëëèàíò «Øàõ» áû
Ðîññèåé è Ìåðñèåé, êîòîðûå îñëîæíèëèñü â ñâÿçè ñ óáèéñòâîì â Ìåðñèè ðóññêîãî ïîñëà — ïîýòà À. Ñ. Ãðèáîåäîâà. Â îïèñà
èìåòñÿ ñëåäóþùàÿ çàïèñü: «Ñîëèòåð Õîçðåâ-Ìèðçà íåïðàâèëüíîé ôàòåñòô — 867/16 êàð. Îïàíåñåí â 1829 ã. ïåðñèäñêèì
îêîëî 95 êàðàò. «Øàõ» èìåòò æåëòîâàòî-áóðûé îòòåíîê, ÷èñòûé, çà èñêëþ÷åíèåì íåñêîëüêèõ òðåùèíîê â ãëóáèíå êðèñòàëëà. Ïî
ñîâåðøåíîì íåòðîíóòîé, ÷ãñòü çàìåíåíà îòøëèôîâàíîûìè ôàöåòàìè. ×åòûðå ãðàíè îêòàýäðà (èëè çàìåùàþùèå èõ ôàöåòû) ïåðåññ÷åí
âîñòîêîâåäîì àêàäåìèêîì Ñ. Ô. Îëüäåíáóðãîì. Îäíèì èç ñàìûõ êðàñèâûõ äèìàçîâ ÿâëÿåòñÿ «Ñàíñè» (55 êàðàò), îòëè÷àþùèéñÿ íåîá
1589 ã. äèìàç îáúÿâëëñÿ â ñîêðîâèùíèòàõ ïîðòóãàëüñêîãî êîðîëÿ Àíòîíà, êîòîðûé ïðîäàë åãî çà 100 000 ëèâðîâ ððàíèòåëåþ ñîêðîâè
åãî íå ïîäàðèëè àíãëèéñêîìó êîðîëþ Ãåíðèõó II, êîòîðîìó ïðèíàäëåæàëè îáøèðíûå âëàäåíèÿ âî Ôðàíöèè. Îï èíâåíòàðèçàöèè 1791 ã.
áûë ïîõèùåí. Â 1839 ã. ÷åðåç ïîäñòàâíîå ëèöî äèìàç «Ñàíñè» áûë ïðîäàí çà 500 000 ôðàíêîâ Ï. Í. Äåìèäîâó, ïîòîìêó èçâåñòíûõ óðàë
âûÿñíèëîñü, ÷òî äèìàç çàêîíîí ïðèíàäëåæàë îâíîé ôðàíöóçñêîé àðèñòîêðàòêå è áûë ïðîäàí åþ, ïðàâî íà âëàäåíèå äèìàçîì ïåðåøëî ê
ðóáíêàõ çíàìåíèòîé Ãîëêîíäû. Ðàá ñðàçó ïîíÿë, ÷òî çà ýòîò äèìàç îí îæåò îáðåñòè æåëàíóþ ñâîáîäó. Íåâîëüíèê îãëÿäåñÿ íî ñòîð
Õëûóëà êðîâü. Ïðåâîçîãàÿ áîëü, èíäèåò ñïðÿòàë äðàãîöåíûé êàìåíü â ãëóáîêîé ðàíå è ïðèêðûë åå ëèñòüÿìè. Òåïåðü îñòàëî
ìàòðîñ ñ áîãëèéñêîãî ñóäíà. Óâèäåâ îãðîìíûé äèìàç, ìîðÿê ãîòîâ áûë ïîéòè íà âñå, ëèøü áû òîëüêî îòìåíèòü
êàïèòàíà èíäèåò áûë ñïðÿòàí ñðåäè êèï äæóòà â êîðàáëåüíîì òðþìå. Êîãäà ñóäíî âûøëî â îòêðûòîå îêåàí, ìàòðîñ íî÷üþ ïðèíåñ ðàá
êèíæàëîì. Îêåàí ïîãèîòèè æåðòâó. Ïðèïûâ â Ìàäðàñ, ìîðÿê ïðîäàë êàìåíü çà 20 òûñ. ôóíòîâ ñòåðëèíãîâ àíãëèéñêîìó ãóáåðíàòîðó â
ãîðÿ ïîâåñëèñÿ íà êîðàáëåüíîé ðåå. Ïèòò â 1717 ã. ïðîäàë àëìàç çà 3,4 ìëí. çîëîòûõ ôðàíêîâ ðåãåíòó Ôðàíöèè ãåðöîãó
ïîñëå îãðàíêè — 140,5 êàðàòà. Êàìåíü áûë âïðàâëåí â êîðîíó Ëþäîâèêà XV âî âðåìÿ åãî êîðîíàöèè. Â íà÷àëå Ôðà
íåìåöêèì þðåëèðîì Íàïîëåîíó Áîíàïàðòó. Àëìàç èñïîëüçîâàëñÿ Íàïîëåîíîì â êà÷åñòâå çàëîãà äëÿ îáåñïå÷åíèÿ åãî ïîõîäîâ âñåì íåîáõîäè
êàïèòàíà èíäèåòó áûë ñïðÿòàí ñðåäè êèï äæóòà â êîðàáëåüíîì òðþìå. Êîãäà ñóäíî âûøëî â îòêðûòîå îêåàí, ìàòðîñ íî÷üþ ïðèíåñ ðàá
X 19 ìì. Êàìåíü îòëè÷àåòñÿ íåîáûêíîâåííûì áëåñêîì è èãðîé, ÷òî îáóñëîâëåíî ñîâåðøåíñòâîì ðàí áðèëëèàíòîâîé îãðàíêè. Áåçóïðå÷íîñ
ïðèâîðîíû þâåëèðîì Èððàìèåé Ïîçüå. Ïðåâîñõîäíûé ìàñòåð ñóìåë ñîçäàòü â «áðèëëèàíòîâûé åâê» ãèí áðèëëèàíòó. Îáùåå êîëè÷åñ
Øïèíåëü ìàññîé 398,7 êàðàò, óêðàøàþùàÿ êîðîíó, âõîäèò â ÷èñëî ñåìè èñòîðè÷åñêèõ êàìíåé èç êîëëåêöèè Àëìàçíîãî ôîíäà ÑÑÑÐ
1943 ã. Èçãîòîâëåí îðäåí èç ïèà òèíû. Ïðåäñòàâëÿåò ñîáîé âûïóêëóþ ïÿòèêîíå÷íóþ ðóáèíîâóþ çâåçäó îêàéìëåíóþ áðèëëèàíòàìè. Â
— 16 êàðàò. «Ìàðøàëüñêàÿ çâåçäà» — çíàê îòëè÷èÿ, ó÷ðåæäåíîûé â 1940 ã. Ïðå çèäèóìì Âåðõîâíîãî Ñîâåòà ÑÑÑ
âîéñê, ñîäåðæèò 31 áðèëëèàíò ìàññîé 7 êàðàò. Íàèáîëåå êðóïíûå îòå÷åñòâåííûå àëìàçû (ïðèðîäíûå), íå òîëüêî êàê èìåþùèå âûñî
îáðàçîâàíèé õðàíÿòñÿ â Äëìàçíîì ôîíäå ÑÑÑÐ. Â 1968 ã. áûë íàéäåí àëìàç ìàññîé 162 êàðàòà, îïëó÷èâøèé íàçâà íèå «Ñòàëèíãðà
342,5 êàðàòà, «40 ëåò Ïîáåäû» — 291,6 è «Çâåçäà ßêóòèè» — 232 êàðàòà. Ïåðâûì ñàìûì áîëüøèì ïî âåëè÷èíå êàì
«Âàëåíòèíà Òåðåøêîâà», íàçâàííûé â ÷åñòü ïåðâîé â ìèðå æåíùèíû-êîñìîíàâòà. Åãî ìàññà — 51,7 êàðàòà. Ýòî êàìåíü îêòàý
êàðàòà), íàéäåííûé â òðóáêå «Ìèð» â 1964 ã. Îí ïðääñòàâëÿåò ñîáîé ïëîñêîãðàííûé ïðîçðà÷íûé îêòàýäð ñ îòòåíêîì óâåòà ëèìîíà; íà
êðàñèâûé, ÷èñòîé âîäû äèìàç «Ëó÷åçàðíûé» (37 êàðàò), ëèìîííî-æåëòûé ñ âêëþ÷åíèÿìè ãðàôèòà äèìàç «Ñêðîìíûé» â 54,4 êàðàò
íàéäåíû äèìàçû «Êîìñîìîëüñêèé» ìàññîé 48,5 êàðàòà è «Âèëþéñêèé» (37,7 êàðàòà). Ýòî ïðîçðà÷íûâ îêòàýäðû ñ íåáîëüøèì âêëþ-
(106 êàðàò) îêðóãëîé ôîðìû, ëèìîííî-æåëòîãî óâåòà; «Òîêòî-ãóë» (37,6 êàðàòà); «Ëåòíèé» (46,4 êàðàòà); «Ãîðíÿê» (44,6 êàðàòà
êàðàòà), «×åêèñò» (95 êàðàò), «Ìàðñ» (29,2 êàðàòà), «Âåíåðà» (80,4 êàðàòà), «Ëåäÿíîé» (64,9 êàðàòà), «Ïáîãàòèòåëü» (34,1
êàðàòà), «Ïîáåäà» (53,5 êàðàòà), «Òóëüñêèé» (34,6 êàðàòà), «Ìàêñèì Ìîìîñîâ» (37,1 êàðàòà) è ìíîãèå äðóãèå. Â.Â.Ñêóðëîâ